

REACTIE

Reactie op “Het centraal aandeelhoudersregister; what’s in a name?” van mw. mr. K.A. Verkerk in WPNR (2014) 7002

In haar artikel noemt mevrouw Verkerk dat het doel van de regering voor het instellen van een centraal aandeelhoudersregister (CAHR) is de bestrijding van misbruik en fraude; door een CAHR kunnen toezichthouders en opsporingsdiensten sneller over informatie beschikken in de aanpak van financiële fraude. Daarvoor is mijns inziens de instelling van een CHAR niet nodig. De overheid, en daarmee de opsporingsdiensten, beschikt al over de benodigde informatie: immers, voor de overdracht/levering van een aandeel op naam is volgens de wet een notariële akte vereist en alle notariële akten worden geregistreerd bij de Belastingdienst. Voor zover daaraan nog behoefte bestaat of indien dit voor het door de regering beoogde doel nodig mocht zijn, zou in de wet nog een inzagerecht in die akten aan speciale opsporingsdiensten en toezichthouders kunnen worden opgenomen. Dit lijkt mij een enorme kostenbesparing op te leveren ten opzichte van het instellen van een CAHR.

Indien desondanks een CAHR ingesteld zou moeten worden, onderschrijf ik om dezelfde door mevrouw Verkerk genoemde, in het bijzonder privacy-, redenen, het door haar aangedragen alternatief om het CAHR via het zogenaamde centrale digitale repertorium (CDR) onder te brengen bij de Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie en niet bij de Kamer van Koophandel.

Afgezien van de komst of niet van een CAHR, stel ik voor om in de wet op te nemen dat het aandeelhoudersregister wordt bijgehouden door de notaris in plaats van, zoals thans, het bestuur. Dat voorkomt dat het aandeelhoudersregister kwijt raakt of niet (goed) bijgehouden wordt. Een goed bijgehouden aandeelhoudersregister is voor notarissen en voor de rechtszekerheid namelijk van cruciaal belang vanwege de recherche naar de voorgaande titels die hij moet verrichten ten behoeve van een aandelenoverdracht.

Wat betreft de uitwerking van een wettelijke regeling voor een verplicht door de notaris bij te houden aandeelhoudersregister, zou ik willen voorstellen om de huidige wettelijke regeling van de verklaring van erfrecht (art. 4:188 BW en art. 49b en art. 50 Wet op het notarisambt) analoog op het aandeelhoudersregister toe te passen. Zo kan in lid 1 van art. 2:85/194 BW worden opgenomen dat niet het bestuur van de vennootschap maar de notaris een register houdt waarin de namen en adressen van de aandeelhouders en de overige in laatstgenoemde wetsartikelen genoemde gegevens worden vermeld. Daarmee wordt de huidige praktijk gecodificeerd. De overige bepalingen van genoemde wetsartikelen kunnen gehandhaafd blijven, behoudens hier en daar enkele aanpassingen, onder andere het vervangen van het woord “bestuur” door “notaris”. Hierdoor kan de vorm van de huidige aandeelhoudersregisters zoveel mogelijk gelijk blijven. De notaris geeft van de tot zijn protocol behorende aandeelhoudersregisters afschriften aan belanghebbenden conform art. 94b Wet op het notarisambt. De regeling met betrekking

tot het afgeven van uittreksels en de inzage in de huidige leden 3 en 4 van art. 2:85 BW en de gelijk-luidende leden 4 en 5 van art. 2:194 BW kan gehandhaafd blijven. Hierin of, misschien beter, in specifieke wetten kunnen deze rechten ook aan de opsporingsdiensten en toezichthouders worden toegekend, of worden volstaan met een regeling dat de aandeelhoudersregisters bij de Belastingdienst moeten worden geregistreerd (zie boven).

Indien gewenst, kan bovendien overeenkomstig het huidige Centraal Testamenten Register (CTR), geregeld worden dat de notaris aan een door de KNB bijgehouden CAHR, het laatst door hem bijgehouden aandeelhoudersregister opgeeft en de naam van de vennootschap.

Toegang tot dit CAHR hebben dan alleen (kandidaat-)notarissen en de opsporingsdiensten en toezichthouders.

De kracht van dit voorstel is de eenvoud van de aan te brengen wijzigingen en de kostenbesparing doordat van reeds bestaande notariële praktijk gebruik kan worden gemaakt en er niet bij de kamer van koophandel een nieuw centraal aandeelhoudersregister hoeft te worden ingesteld en ingericht om de door de politiek en de wetgever beoogde doelen van een centraal aandeelhoudersregister te bereiken.

*Mr. W. Bosse**

* Notaris te Amsterdam.